

УДК 004:001:005.8

DOI: [dx.doi.org|10.13140/RG.2.1.2516.2641](https://doi.org/10.13140/RG.2.1.2516.2641)

Гогунський В.Д., Яковенко В.О.

Одеський національний політехнічний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ЦИТУВАННЯ ПУБЛІКАЦІЙ

Конкуренція у сфері вищої освіти породжує створення нових механізмів управління науковими дослідженнями, що спонукає наукові колективи і окремих науковців до аналізу своєї публікаційної активності для пошуку активних заходів щодо покращення показників цитування публікацій [1]. При цьому науковий внесок в розвиток теорії і практики, що міститься у наукових статтях, запропоновано визначати на основі показників цитування статей. Дійсно, цитування колегами певних статей у своїх публікаціях є оцінкою, як правило, позитивною статей, що цитуються. Наявність множини доступних наукометричних баз, різних пошукових систем і соціальних мереж науковців у світовій павутині створюють умови для діяльності щодо покращення показників цитування [2]. Адже важко спростувати очевидний факт, що цитованими є такі публікації, які є доступними широкому загалу науковців, які є прочитаними і які містять незаперечну новизну або практичну цінність. Тобто для того, щоб певна стаття була цитованою, необхідно, аби вона була прочитана якомога більшою кількістю фахівців і науковців [3].

Життєвий цикл публікацій. Зазвичай на основі виконаних експериментальних або теоретичних досліджень автори готують статтю до публікації [2]. Редакції журналів редагують статті, направляють їх на рецензування. Після позитивної рецензії статті готового примірника журналу розміщуються редакцією у різних депозитаріях, а також у НДБ, у яких індексується наукове видання (рис. 1). Далі починається «самостійне життя» публікації. Наукова спільнота (А, В, ...) отримує можливість ознайомитись зі змістом статті, пошукові автомати НДБ вилучають метадані статей (автори, організація, анотації, пристатейний список літератури). Метадані використовуються для визначення показників цитування.

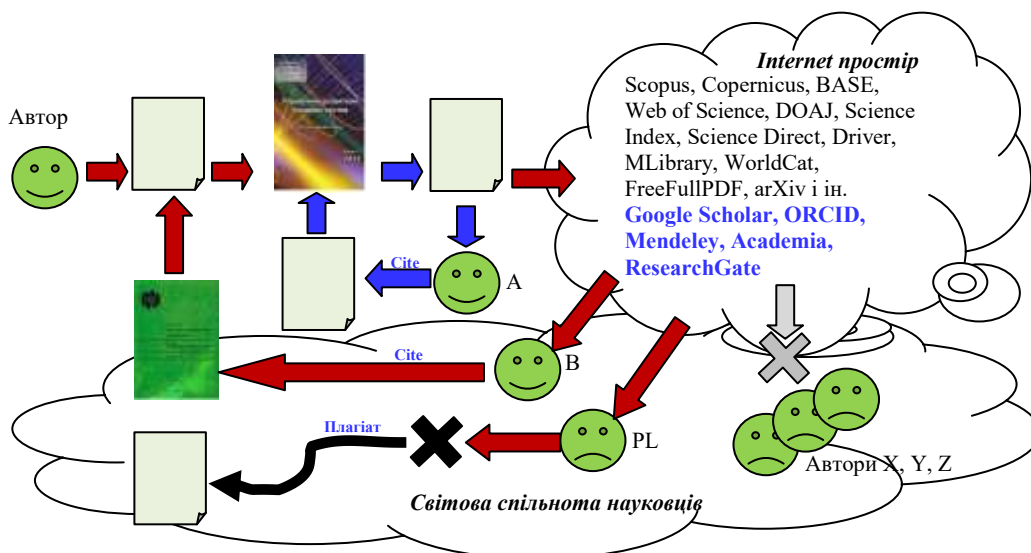

Рисунок 1 – Життєвий цикл публікації - ближній і дальній шлях

Як показано на рис. 1, об'єктивно існують ближній і дальній шляхи (цикли) цитування публікацій. Ближній цикл пов'язаний з появою посилання на публікацію у тому ж журналі, де була опублікована стаття. Дальній цикл – цитування виконується у іншому журналі. Разом з тим існує певна ймовірність, що деякі автори (PL) можуть запозичити частку матеріалу статті без посилання на першоджерело. Крім того слід зазначити, що деякі науковці (X, Y, Z) взагалі не отримують доступ до публікації через різні причини.

Зазначені особливості життєвого циклу публікацій породжують просте питання: «У який спосіб можна збільшити показники цитування?» Слід зазначити, що автори публікації, як було вказано вище, на цьому етапі життєвого циклу статті є відстороненими і не можуть активно впливати на те, щоб їхню роботу цитували інші автори. Тому базуючись на схемі рис. 1 можна зробити основну рекомендацію, що статті слід публікувати у фахових виданнях, де колеги зможуть ознайомитись зі статтею і оцінять її позитивно шляхом цитування.

Принципова схема управління процесом, що показана на рис. 2, містить цикл управління, у якому спільнота авторів або окремі науковці самі обирають засоби $\{a, b, c \dots y, z\}$ для розповсюдження результатів своїх досліджень у журналах, репозиторіях або у комунікаційних Internet – системах. Таким чином, розміщення публікацій слід віднести до елементів управління системою.

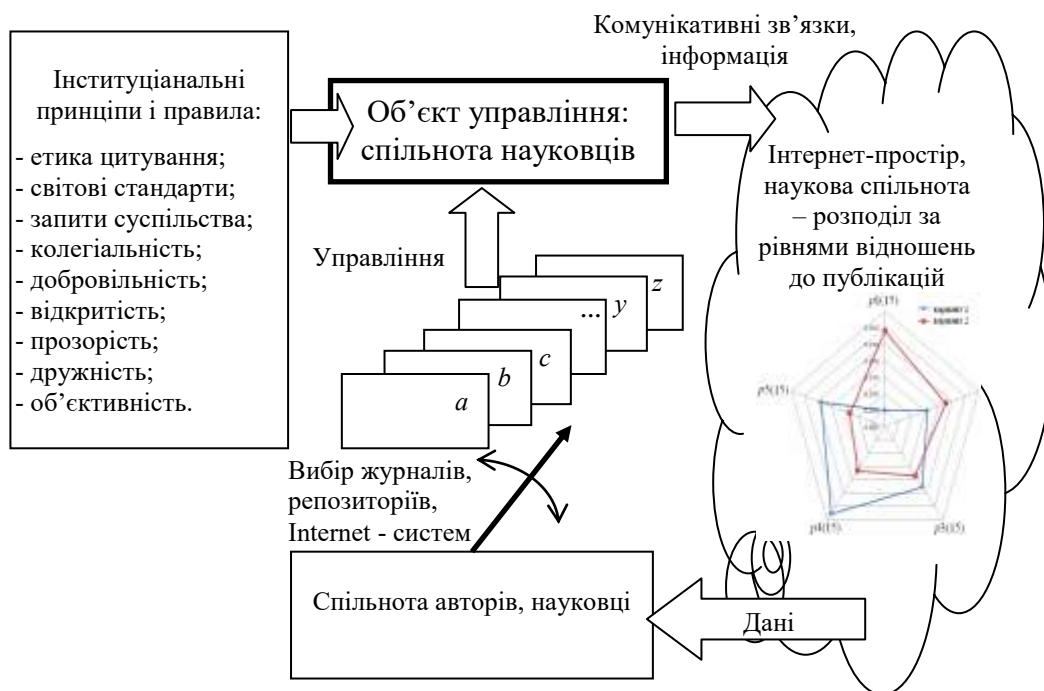

Рисунок 2 – Принципова схема управління процесом

Разом з тим, як видно з рис. 1, існує і інший шлях просування публікацій до читачів у Інтернет-просторі. Цей шлях пов'язаний з активною участю авторів статей у розміщенні своїх публікацій у таких інформаційних системах, як [Google Scholar](#), [ORCID](#), [Mendeley](#), [Academia](#), [ResearchGate](#) [2]. Звісно, що ведення множини своїх публікацій у цих системах є досить затратним з точки зору витрат часу. Але, на нашу думку, такий підхід є виправданим – ніхто окрім автора не може об'єктивно представити наукові результати.

Список літератури

1. Бушуев, С. Д. Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання / С.Д. Бушуев, А.О. Білощицький, В.Д. Гогунський // Управління розвитком складних систем. – 2014. - № 18. – С. 145 -152. - [doi.org\10.13140/RG.2.1.2196.9361](https://doi.org/10.13140/RG.2.1.2196.9361)
2. Гогунський, В.Д. Розробка моделі життєвого циклу наукових публікацій / В.Д. Гогунський, Т.О. Лященко, В.Ю. Васильєва // Управління розвитком складних систем. – 2015. - № 24. – С. 75 – 83. - [doi.org\ 10.13140/RG.2.1.4442.8564](https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4442.8564)
3. Гогунський, В.Д. Наукометрические данные научного издания «Управление развитием сложных систем» / В.Д. Гогунський, А.С. Коляда, В.А. Яковенко // Управління розвитком складних систем. – 2014. - № 19. – С. 6 – 11. - [doi.org\10.13140/RG.2.1.3826.9847](https://doi.org/10.13140/RG.2.1.3826.9847)

4. Gogunsky, V.D. [Scientometric data scientific publication «Management of development of difficult systems»](#) / V.D. Gogunsky, A.S. Kolyada, V.O. Iakovenko // Management of development of complex systems. – 2014. - № 19. – PP. 6 - 11
5. Oganov, A.V. [Using the theory of constraints in implementing enterprise project management office](#) / A.V. Oganov, V.D. Gogunsky // GESJ: Computer Sciences and Telecommunications. - 2013. - № 4 (40). – PP. 59 – 65.
6. Бондарь, В.И. [Проявление закона Кошкина КВ в безнадежных проектах: признаки, свойства, результаты](#) ВИ Бондарь, ВД Гогунский // Управління проектами: стан та перспективи : конф. – Миколаїв : НУК, 2009. - С. 111-112.
7. Чернега, Ю. С. Разработка модели деятельности инженера по охране труда с использованием цепей Маркова [Текст] / Ю. С Чернега, В. Д. Гогунский // Вост.-Европ. журнал передовых технологий. – 2014. - № 5/3 (71). – С. 39 - 43 DOI: <http://dx.doi.org/10.15587/1729-4061.2014.28016>
8. Колесникова, Е.В. [Теория проектного управления: закон контроля параметров риска](#) / Е.В. Колесникова // Вісник Одеського національного морського університету. – 2013. - № 3. – С. 220-232 doi: 10.13140/RG.2.1.3391.7040
9. Колесникова, Е.В. [Матричная диаграмма и «сильная связность» индикаторов ценности в проектах](#) / Е.В. Колесникова, Т.М. Олех // Электротехнические и компьютерные системы. – 2012. - № 7 (83). – С. 148-153.
10. Колесникова, Е.В. [Фрактальная размерность как мера трансформации серийной проектной деятельности в операционную](#) / Е.В. Колесникова, И.И. Становская // Тр. Одес. политехн. ун-та. – 2013. - № 2 (41). – С. 282-288.
11. Руденко, С.В. [Сетевые процессы управления проектами в контексте отображения состояний проекта](#) / С.В. Руденко, Е.В. Колесникова, В.И. Бондарь // Проблеми техніки. – 2012. - № 4. - С. 61-67.